

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Štullerové a soudců Mgr. Jiřího Pally a JUDr. Markéty Martinovské v právní věci **žalobce: Ekologického právního servisu**, občanské sdružení se sídlem v Táboře, ul. Převrátilská č. 330, zastoupeného Mgr. Luděkem Šikolou, advokátem se sídlem v Brně, ul. Dvořákova č. 13, proti **žalované: Policii ČR - Správa Severočeského kraje, Ústí nad Labem**, Lidické náměstí č. 9, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 8. 2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005,

t a k t o

- I.** Rozhodnutí Policie ČR - Správa Severočeského kraje, Ústí nad Labem, ze dne 26. 8. 2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, a rozhodnutí Policie ČR - Okresní ředitelství Most ze dne 8. 8. 2005 k ČTS:ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS:ORMO-130/KPV-HK-CR-2003, o odeření informace požadované žalobcem v žádosti ze dne 22. 4. 2004 **se pro nezákonnost zruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce **5.225,-Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 8. 2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, kterým došlo k zamítnutí jeho odvolání proti rozhodnutí Policie ČR - Okresního ředitelství Most ze dne 8. 8. 2005 k ČTS:ORMO 129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS:ORMO 130/KPV-HK-CR-2003, jímž mu byla zamítnuta jeho žádost ze dne 22. 4. 2004 doplněná podáním ze dne 4. 5. 2005 o poskytnutí informací dle zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o přístupu k informacím“).

V žalobě uvedl, že požadoval specifikované informace – jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči bývalému starostovi obce Havraň p. Josefů Majerčínovi, které bylo příslušným policejním orgánem pravomocně ukončeno usnesením ze

dne 13. 3. 2003 a jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči p. Anně Svobodové, p. Vladimíru Vančurovi, p. Josefu Majerčínovi, p. Františku Skuhravému, p. Marii Limberkové a p. Františku Smetanovi, které bylo rovněž pravomocně ukončeno usnesením ze dne 7. 3. 2003. Žalobce namítl, že citovanými rozhodnutími, jimiž mu bylo odepřeno poskytnutí požadovaných informací, které požadoval zpřístupnit ve formě kopií, byl přímo zkrácen na svém právu na svobodný přístup k informacím, které je chráněno čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Žalobce si je vědom toho, že ust. § 11 odst. 4 písm. a) zákona o přístupu k informacím hovoří o tom, že povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení. Má však za to, že nic nebrání tomu, aby tak povinné subjekty činily u trestních řízení pravomocně ukončených. Trestní řád, který je v tomto případě vůči zákonu o přístupu k informacím zvláštním právním předpisem, sice obsahuje speciální ustanovení o poskytování informací (§8a trestního řádu) a nahlížení do trestních spisů (§ 65 trestního řádu), neobsahuje však komplexní úpravu režimu poskytování informací. Pokud tedy trestní řád neobsahuje příslušné speciální ustanovení, pak se plně uplatní zásada publicity veřejné správy, dle níž povinný subjekt poskytne požadované informace, a to včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Žalovaná dle žalobce nesprávně vyhodnotila jeho žádost o informace jako žádost o nahlížení do spisu ve smyslu ust. § 65 trestního řádu, ze kterého pak plyne za jistých okolností nárok na seznámení se s originálem spisu a jednotlivými dokumenty, a nikoli jako žádost o informace dle zákona o přístupu k informacím, která nemusí být v zásadě nijak odůvodněna, a kdy na jejím základě jsou poskytovány pouze kopie uvedených dokumentů, popř. písemnosti nejruzněji upravené tak, aby na rozdíl od originálu neobsahovaly údaje, které dle zákona poskytnout nelze. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že podle zákona o přístupu k informacím musí povinná osoba požadované informace poskytnout, vyjma těch, které poskytnout nelze, zatímco při žádosti o nahlédnutí do trestního spisu učiněné jinou osobou vždy záleží na uvážení policejního orgánu, zda jej povolí. Dále žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěry správních orgánů obou stupňů týkajících se aplikace ust. § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí. Uvedla, že na výzvu povinného subjektu žalobce svou původní žádost ze dne 22. 4. 2004 upřesnil podáním ze dne 4. 5. 2005, přičemž požadoval zpřístupnit jisté informace z trestních spisů ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a ORMO-130/KPV-HK-CR-2003. Na poskytnutí informace v tomto rozsahu pak žalobce trval i ve svém odvolání ze dne 12. 8. 2005, poté co jeho žádosti nebylo vyhověno. Dále žalovaná uvedla, že žalobce v obou trestních věcech informován byl, a to dokonce nad rámec svého oprávnění jakožto oznamovatele trestního oznámení, když mu bylo doručeno v obou trestních věcech usnesení ze dne 7. 3. 2003 a ze dne 13. 3. 2003 policejního orgánu o odložení trestního oznámení podle ust. § 159a odst.1 trestního řádu. Na základě těchto usnesení se tak žalobce dozvěděl informace k jednotlivým bodům požadavku, když zdroje z takto poskytnutých některých informací byly přímo získány jako příloha trestního oznámení žalobce, jiné byly veřejně přístupné (jednání a výstupy z jednání zastupitelstva obce). Žalovaná nepovažuje za přiměřený způsob poskytování informací o své činnosti, pokud by orgány činné v trestním řízení měly poskytovat informace v rozsahu celých trestních spisů, a to každému a v každé trestní věci, kdo o to požádá. K tomu dále uvedla, že jistě úmyslem zákonodárce nebylo, aby policisté kopírovali trestní spisy pro třetí osoby a upravovali je do podoby v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů na úkor vlastního plnění úkolů ze zák. č. 218/1993 Sb., o Policii ČR. Protože žalobce na formulaci své žádosti ze dne 22. 4. 2004 upřesněné podáním ze dne 4. 5. 2005 o poskytnutí informace v odvolání ze dne 12. 8. 2005 trval, posoudila žalovaná toto podání jako žádost o nahlédnutí do spisu a s ním spojené právo pořízení kopie listin ze spisu. Vzhledem k tomu, že žalobce v postavení oznamovatele oprávnění nahlížet do spisu podle ust. § 65 trestního řádu nemá, v souladu s názorem

Nejvyššího správního soudu, který vyslovil v rozsudku, č.j. 5A 158/2001-100, žalovaná odvolání zamítla a rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrdila.

K vyjádření žalované zaslal žalobce repliku, v níž uvedl, že plně setrvává na své žalobě a žalobních důvodech v ní uvedených a znovu zopakoval, že o nahlédnutí do spisu nikdy nežádal a ani to nelze dovodit z obsahu jeho žádosti. K vyjádření žalované, jaké veškeré informace žalobce získal v souvislosti s prošetřováním jím podaných trestních oznámení poznamenal, že pokud by šlo o zveřejněnou informaci, mohly na ní povinné subjekty odkázat, a pokud by se nevztahovala k jejich působnosti, mohly žádost odložit. V obou případech by se přitom jednalo o postup upravený zákonem o přístupu k informacím. Dále v replice na podporu svých argumentů poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2004, sp.zn. 30Ca 156/2003, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Policie ČR, která v obdobném případě odmítla poskytnout informace obsažené v trestním spise vztahující se k ukončenému trestnímu řízení s poukazem na speciální úpravu v trestním řádu.

O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání, neboť žalobce s tímto postupem souhlasil a žalovaná nevyjádřila do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, takže se má za to, že souhlas udělila, když byla o tomto následku ve výzvě výslovně poučena.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že podaná žaloba je důvodná.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podáním ze dne 22. 4. 2004 požádal Okresní ředitelství Policie ČR, Most, o specifikované informace – jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči bývalému starostovi obce Havraň p. Josefu Majerčínovi, které bylo příslušným policejním orgánem pravomocně ukončeno usnesením ze dne 13. 3. 2003, ORMO-129/KPV-HK-CR-2003, a jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči p. Anně Svobodové, p. Vladimíru Vančurovi, p. Josefu Majerčínovi, p. Františku Skuhravému, p. Marii Limberkové a p. Františku Smetanovi, které bylo rovněž pravomocně ukončeno usnesením ze dne 7. 3. 2003, ORMO-130/KPV-HK-CR-2003. Žalobce požadoval zpřístupnit informace ve formě kopií. Povinný subjekt o žalobcově žádosti ve lhůtě předvídané zákonem o přístupu k informacím nerozhodl, a proto nastala fikce zamítavého prvoinstančního rozhodnutí. Jelikož žalobce toto rozhodnutí napadl odvoláním a žalovaný rovněž o tomto odvolání nerozhodl ve lhůtě předvídané zákonem o přístupu k informacím, nastala rovněž fikce vydání zamítavého odvolacího rozhodnutí. Toto fiktivní zamítavé odvolací rozhodnutí žalobce napadl žalobou, na základě ní Krajský soud v Ústí nad Labem vydal dne 21. 3. 2005 pod č.j. 15Ca 152/2004-30 rozhodnutí, jímž fiktivní rozhodnutí obou instancí pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Poté žalobce na výzvu povinného subjektu svou původní žádost ze dne 22. 4. 2004 upřesnil podáním ze dne 4. 5. 2005, přičemž požadoval zpřístupnit

jisté informace z trestních spisů č.j. ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a č.j. ORMO-130/KPV-HK-CR-2003. Konkrétně požadoval všechny protokoly o podání vysvětlení či jiné písemné materiály, v nichž jsou obsaženy výpovědi osob, vůči nimž byla podána trestní oznámení; všechny protokoly o dalších úkonech policejních orgánů ve věci; všechny protokoly a písemné materiály dalších orgánů činných v trestním řízení ve věci; všechny další podkladové materiály, na jejichž základě došel policejní orgán k závěru, že věc je třeba odložit podle ust. § 159a trestního řádu; seznam spisového materiálu k vymezeným spisům. Následně dne 9. 5. 2005 Policie ČR - Okresní ředitelství Most jakožto povinný subjekt vydala rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žalobcově žádosti o poskytnutí informací. Toto rozhodnutí bylo k žalobcově žádosti žalovanou zrušeno rozhodnutím ze dne 17. 6. 2005 pro vady řízení a věc byla vrácena prvoinstančnímu správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí. V dalším řízení pak prvoinstanční správní orgán dne 4. 7. 2005 opětovně vyzval žalobce k upřesnění požadavku na poskytnutí informací s tím, že původní žádost ze dne 22. 4. 2004 je příliš obecná a postrádá jistou specifikaci. Na tuto výzvu žalobce již nijak nezareagoval a namísto toho dne 21. 7. 2005 se odvolal proti fiktivnímu prvoinstančnímu rozhodnutí, neboť již uplynula lhůta pro poskytnutí informace. Na základě žalobcova odvolání žalovaná dne 3. 8. 2005 fiktivní zamítavé rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušila a opět věc vrátila prvoinstančnímu správnímu orgánu. To dne 8. 8. 2005 vydalo k ČTS:ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS:ORMO-130/KPV-HK-CR-2003, rozhodnutí o odepření poskytnutí požadovaných informací. Citované rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, které žalovaná rozhodnutím ze dne 26.8.2005 pod č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, jež je předmětem tohoto přezkumu, zamítla a prvoinstanční správní rozhodnutí jako správné potvrdila.

Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vyplývá, že žádost žalobce ze dne 22. 4. 2004 doplněná podáním ze dne 4. 5. 2005 o poskytnutí informací vyhodnotily jako žádost o nahlížení do spisů dle ust. § 65 trestního řádu s tím, že vycházely z ust. § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím, které odkazuje na zvláštní předpis, jímž je v daném případě trestní řád, přičemž ten problematiku poskytování informací upravuje v ust. § 8a odst. 1 a § 65 trestního řádu.

Právo na informace v ústavně právním rámci zaručuje čl. 17 Listiny základních práv a svobod, který je pak blíže rozveden v jednotlivých právních předpisech nižší právní síly. Mezi takovéto předpisy patří i již výše citovaný zák. č. 106/1999 Sb. - o svobodném přístupu k informacím a zák. č. 141/1961 Sb. – trestní řád. Tyto dva zákony jsou přitom autonomní právní předpisy obsahující samostatnou úpravu poskytování informací. Trestní řád stanoví ve svých ustanoveních § 8a a § 65 pravidla pro poskytování informací sdělovacím prostředkům a nahlížení do trestního spisu, kterými se řídí orgány činné v trestním řízení. Naproti tomu zákon o přístupu k informacím ukládá povinným subjektům povinnost poskytovat veškeré informace, jejichž poskytnutí není příslušnými ustanoveními tohoto zákona vyloučeno dle ust. § 7 až § 11. Ust. § 12 tohoto zákona upravující podmínky omezení stanovuje, že omezení se prakticky provede tak, že se požadované informace včetně těch doprovodných poskytnou poté, co budou vyloučeny ty, u nichž to zákon stanoví. Oprávnění odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

Omezení, která ve vztahu k informacím souvisejícím s trestním řízením zákon o přístupu k informacím upravuje, je uvedeno pod písmenem a) ust. § 11 odst. 4 a týká se probíhajícího trestního řízení. Pouze v této oblasti platí poslední věta téhož ustanovení o tom, že nejsou dotčena speciální ustanovení trestního řádu. Pravidlo „ustanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v příslušné oblasti tím nejsou dotčena“ je nutné vykládat tak, že zákon o přístupu k informacím nemění ani neruší pravidla zakotvená v jiných předpisech. To prakticky znamená, že poskytování informací o probíhajícím trestním řízení se řídí výlučně příslušnými ustanoveními trestního řádu. Trvá-li důvod odepření – tedy dokud trestní řízení

probíhá, když zákon hovoří o „probíhajícím“ řízení - informace dle zákona o přístupu k informacím nelze poskytnout. V předmětné věci ale žalobce žádal o informace ohledně trestního řízení ukončeného, takže omezení dané ust. § 11 odst. 4 písm. a) zákona o přístupu k informacím ve vztahu k informacím souvisejících s probíhajícím trestním řízením se zde nemohlo uplatnit. Soud má za to, že předmětné žádosti žalobce nemohlo být nevyhověno ze strany správních orgánů ani s odkazem na ust. § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím. Trestní řád totiž neobsahuje natolik komplexní úpravu týkající se poskytování informací, aby mohl být zvláštním právním předpisem ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o přístupu k informacím, jenž by vylučoval možnost domáhat se poskytnutí informací podle zákona o přístupu k informacím.

Žalovaný v dané věci pochybil, když žádost o informace vyhodnotil jako žádost o nahlížení do spisu a odepření požadovaných informací pak odůvodnil odkazem na konkrétní ustanovení trestního řádu, a to § 65. V daném případě mu nesvědčilo právo interpretovat a aplikovat ustanovení trestního řádu. Měl postupovat pouze dle ustanovení zákona o přístupu k informacím tak, jak žalobce požadoval. Rovněž tak ochrana osobních údajů, jak je upravena zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, na kterou správní orgány ve svých rozhodnutích rovněž poukázaly, není absolutním důvodem pro vyloučení aplikace celého zákona o přístupu k informacím při vyřizování žádosti o informace, nýbrž může být toliko důvodem pro odepření konkrétních informací, které jsou osobními údaji, jejichž zpracování tento zvláštní zákon nedovoluje.

Soud proto uzavírá, že správní orgány měly postupovat v souladu se zákonem o přístupu k informacím a poskytnout všechny informace s vyloučením těch, které podle uvedeného zákona poskytnout nelze, popřípadě ty dokumenty, které obsahují osobní údaje, v patřičných pasážích znečitelnit či je jinak pro žadatele učinit nepřístupnými. Dále soud poznamenává, že pokud se žalované žádosti žalobce o poskytnutí požadovaných informací jevila jako značně obsáhlá a nadstandardní, nemůže to nic změnit na faktu, že správní orgány byly povinny přes velké množství vyžadovaných informací, žalobcově žádosti vyhovět, když Policie ČR byla v daném případě nepochybně povinným subjektem podle zákona o přístupu k informacím. Na tomto místě soud podotýká, že pokud správní orgány považují předmětnou žádost žalobce za nadstandardní pro svoji obsáhlou a jejíž vyhovění by bylo spojeno s nezanedbatelnými náklady, není vyloučené, aby požadovaly úhradu nákladů spojených s vyřizováním žádosti ve smyslu ust. § 17 zákona o přístupu k informacím, jak bylo konstatováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č.j. 5A 119/2001-38, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 74 v sešitě č. 1/2004. Nic na povinnosti poskytnout požadované informace nemůže změnit ani skutečnost, že některé informace žalobce získal již před podáním žádosti skrze poskytnutá usnesení o odložení věci ze dne 7. 3. 2003 a ze dne 13. 3. 2003. Rovněž argument žalované, že si žalobce měl možnost obstarat si veřejné informace jinde, než jen z uvedených trestních spisů, neobstojí za situace, kdy zákon o přístupu k informacím ve svém ust. § 6 uvádí, že pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledávání a získání zveřejněné informace. Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne. Ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) téhož zákona dále stanoví, že v případě, že požadované informace se nevztahují k působnosti povinného subjektu, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli.

Jelikož žalovaná a potažmo i správní orgán prvního stupně ve svých rozhodnutích vycházely z nesprávného právního posouzení věci, soud jejich rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, odst. 3 s.ř.s. pro nezákonnost zrušil. Současně podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že se

věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž bude podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl v této věci zcela úspěch, a proto v souladu s jeho požadavkem soud podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalované povinnost zaplatit mu do tří dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 5.225,-Kč, který představuje částka 2.000,-Kč za zaplacený soudní poplatek, částka 3.000,- Kč za tři úkony právní služby po 1.000,- Kč podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d), podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d)], a částka 225,- Kč za tři režijní paušály po 75,- Kč podle ust. § 13 odst. 1, odst. 3 vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d), podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d)].

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** do dvou týdnů po jeho doručení z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního.

Kasační stížnost se podává u Krajského soudu v Ústí nad Labem a rozhoduje o ní Nejvyšší správní soud. Kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 31. srpna 2006

JUDr. Dagmar Štullerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení

